

Атіка, 2008. – 624 с.

13. Мандрик С. І. Поняття та види адміністративно-правових відносин, які виникають під час діяльності вищих навчальних закладів МВС України [Електронний ресурс] / Мандрик С. І. – Режим доступу : www.nbuv.gov.ua/portal/soc.../26.pdf. – Назва титулу з екрана.

14. Демин А. В. Теория государства и права : курс лекцій / Демин А. В. – М. : ИНФРА-М, 2004. – 184 с.

15. Новый тлумачний словник української мови / укладачі: В. Яременко, О. Сліпушко : [в 3-х т.] – Т. 1 : А–К. – К. : Аконіт, 2007. – 926 с.

16. Теория государства и права : учеб. для юрид. вузов и ф-тов ; под ред. В. М. Корельского, В. Д. Перевалова. – [2-е изд., изм. и доп.] – М. : Изд-во НОРМА, 2002. – 616 с.

17. Скакун О. Ф. Теорія держави і права : [підруч.] / О. Ф. Скакун ; пер. з рос. – Х. : Консум, 2008. – 656 с.

18. Про проголошення протоколу про принципи і форми співробітництва служб, що здійснюють боротьбу із злочинністю у сфері економіки МВС Білорусь, Росії, України : офіц. текст : наказ МВС України від 19 липня 1993 р. № 421.

19. Козлов Ю. М. Административные правоотношения / Козлов Ю. М. – М. : Юрид лит., 1976. – 184 с.

20. Забарний Г. Г. Адміністративне право України : навчальний посібник / Забарний Г. Г., Калюжний Р. А., Шкарупа В. К. – К. : Вид. Паливода А. В., 2003. – 212 с.

Острівна Л.В.

здобувач кафедри економічної безпеки НАВС

УДК 342.922.657.6

СПЕЦІАЛЬНО ВИЗНАЧЕНІ СУБ'ЄКТИ ПЕРВИННОГО ФІНАНСОВОГО МОНІТОРИНГУ В АУДИТОРСЬКІЙ ДІЯЛЬНОСТІ: АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВИЙ СТАТУС

Розглянуті особливості адміністративно-правового статусу аудиторських фірм та аудиторів, як суб'єктів первинного фінансового моніторингу. Проаналізовані окремі питання співпраці суб'єктів аудиторської діяльності з Держфінмоніторингом щодо запобігання легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом.

Ключові слова: *фінансовий моніторинг, Держфінмоніторинг, адміністративно-правовий статус, легалізація доходів, аудитор, аудиторська фірма*

Рассмотрены особенности административно-правового статуса аудиторских фирм и аудиторов, как субъектов первичного финансового мониторинга. Проанализированы отдельные вопросы сотрудничества субъектов аудиторской деятельности с Госфинмониторингом по предупреждению легализации (отмывания) доходов, полученных преступным путем.

Ключевые слова: *финансовый мониторинг, Госфинмониторинг, административно-правовой статус, легализация доходов, аудитор, аудиторская фирма*

Were the features of the administrative and legal status of audit firms and auditors, as reporting entities. Were analyzed separately cooperation with entities auditing SCFM prevention of legalization (laundering) of proceeds from crime.

Keywords: *financial monitoring, SCFM, administrative and legal status, the legalization of income, the auditor, the audit firm*

Постановка проблеми. Здійснення протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, як на національному, так і на міжнародному рівнях значною мірою залежить від якісного виконання своїх обов'язків у сфері фінансового моніторингу аудиторськими фірмами як спеціально визначеними суб'єктами первинного фінансового моніторингу. Одним з актуальних напрямів сучасної політики української держави є адміністративно-правове регулювання статусу суб'єктів аудиторської діяльності у сфері фінансового моніторингу. Визначення адміністративно-правового статусу суб'єктів аудиторської діяльності у сфері фінансового моніторингу має важливе значення для з'ясування їхніх правових можливостей, установлених правом меж дозволеної поведінки. З іншого боку, дослідження адміністративно-правового статусу суб'єктів аудиторської діяльності у сфері фінансового моніторингу дозволяє вдосконалювати законодавство, яке його регулює, оскільки завдання законодавця і юридичної науки в цілому полягає в тому, аби знайти найбільш оптимальний варіант правових норм, за допомогою яких можна було б ефективно впливати на суспільні відносини [1, с. 3], зокрема адміністративно-правові відносини у сфері протидії легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідженням адміністративно-правового статусу різних суб'єктів права у своїй діяльності приділяли увагу такі науковці, як В.Б. Авер'янов, О.А. Вівчаренко, В.В. Галуцько, А.А. Гатинян, В.В. Зуй, Л.Є. Кисіль, А.М. Колодій, В.К. Колпаков, О.В. Кузьменко, О.М. Музичук, А.Ю. Олійник, Є.В. Овчарова, Л.І. Пономарьов, А.І. Сирота, Н.М. Тищенко, С.В. Шестаков, Ц.А. Ямпольская та ін. Водночас теоретичні питання адміністративно-правового статусу аудиторів та аудиторських фірм як спеціально визначених суб'єктів первинного фінансового моніторингу не висвітлювалися детально і змістовно в юридичній літературі.

Метою статті є визначення адміністративно-правового статусу спеціально визначених суб'єктів первинного фінансового моніторингу в аудиторській діяльності та розроблення пропозицій його вдосконалення.

Виклад основного матеріалу. На слушну думку деяких фахівців, визначення правового статусу суб'єктів права має важливе значення для з'ясування їхніх правових можливостей, установлених правом меж дозволеної поведінки. У той же час, як запевняє О.О. Гатинян, дослідження правового статусу дозволяє вдосконалювати законодавство, яке його регулює, оскільки завдання законодавця і юридичної науки в цілому полягає в тому, аби знайти найбільш оптимальний варіант правових норм, за допомогою яких можна було б ефективно впливати на суспільні відносини [1, с. 3].

Традиційно під правовим статусом суб'єкта автори розуміють сукупність (комплекс) його прав і обов'язків [2, с. 59; 3 с. 10] або законодавчо закріплену систему прав і обов'язків індивіда [4, с. 28], інші додають ще і його свободи [5, с. 286]. Адміністративно-правовий статус – це встановлені адміністративно-правовими нормами права й обов'язки особи в сукупності з обсягом та характером її правосуб'єктності [6, с. 33]. Як зазначає Є.В. Овчарова, адміністративно-правовий статус характеризується, найчастіше, сукупністю передбачених законами, підзаконними нормативними правовими актами й установчими документами прав та обов'язків суб'єкта у сфері державного регулювання, а також адміністративною відповідальністю суб'єкта [7, с. 40].

Щодо адміністративно-правового статусу суб'єкта аудиторської діяльності у сфері фінансового моніторингу варто зауважити, що він базується на загальному правовому статусі з урахуванням особливостей, установлених адміністративно-правовими нормами. Слід зазначити, що адміністративно-правовий статус суб'єктів аудиторської діяльності у сфері фінансового моніторингу має складну структуру, що зумовлює необхідність визначення загальної системи його елементів.

В юридичній літературі з адміністративного права, незважаючи на різноманітність думок учених-адміністративістів на юридичну природу та сутність адміністративно-правового статусу, відслідковуються спільні ознаки:

- сукупність прав і обов'язків фізичних або юридичних осіб;
- їх правосуб'єктність;
- вони мають бути закріплені адміністративно-правовими нормами;
- для потреб того чи іншого напряму адміністративно-правового дослідження використовуються інші спеціальні складові статусу (мета, завдання та функції, юридична відповідальність, межі діяльності в суспільній сфері).

На наш погляд, саме перші три ознаки: 1) сукупність прав та обов'язків фізичних та юридичних осіб; 2) їх правосуб'єктність; 3) урегульованість адміністративно-правовими нормами, а також відповідальність є обов'язковими ознаками адміністративно-правового статусу. При цьому інші ознаки (завдання та функції, межі в системі суспільного розподілу праці та ін.) мають факультативний характер та можуть застосуватись для характеристики статусу тих чи інших спеціальних адміністративно-правових відносин.

Таким чином, пропонуємо під адміністративно-правовим статусом аудиторів та аудиторських фірм як спеціально визначених суб'єктів первинного фінансового моніторингу розуміти сукупність прав та обов'язків, а також відповідальність, що встановлюються адміністративно-правовими нормами.

Відповідно до змін, внесених 21 серпня 2010 р. до Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму» (далі – Закон), суб'єктами первинного фінансового моніторингу стали представники нефінансових установ і професій, зокрема аудиторів та аудиторські фірми України, які підпунктом «г» п. 8 ч. 2 ст. 5 вказаного Закону України було віднесено до категорії спеціально визначених суб'єктів первинного фінансового моніторингу [8]. Такий статус суб'єктів аудиторської діяльності зумовлений специфікою їх діяльності як представників нефінансової професії та безумовно позначається на їхніх правах і обов'язках у сфері фінансового моніторингу. Так, відповідно до вказаного закону України, суб'єктам аудиторської діяльності не потрібно призначати працівників, відповідальних за проведення фінансового моніторингу, вони не складають програм і правил проведення фінансового моніторингу, не аналізують фінансовий стан та ін.

Відповідно до норм законодавства у сфері запобігання легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, на аудиторів та аудиторські фірми покладається обов'язок стати на облік у Держфінмоніторингу України і отримати статус суб'єкта первинного фінансового моніторингу. Проте на відміну від фінансових установ обов'язок стати на облік у Держфінмоніторингу України, аудитори та аудиторські фірми зобов'язані стати на облік лише в тому випадку якщо вони беруть участь у підготовці та здійсненні правочинів, виключний перелік яких визначено Законом України про фінансовий моніторинг (ст. 8 Закону України про фінансовий моніторинг) [8]. Крім того, у листі від 17 серпня 2010 р. № 4157/0350-5 Держфінмоніторинг України повідомляє, що якщо ж послуги, які надають вищезазначені особи, не пов'язані з такими правочинами, то і обов'язку стати на облік у Держфінмоніторингу України у таких суб'єктів не виникає [9].

У листі від 17 серпня 2010 р. № 4157/0350-5 Держфінмоніторинг України роз'яснює, що для того, щоб стати на облік, суб'єктам аудиторської діяльності необхідно заповнити форму обліку суб'єктів первинного фінансового моніторингу (№ 1-ФМ), яка розміщена на офіційному сайті Держфінмоніторингу України www.sdfm.gov.ua, і надіслати до Держфінмоніторингу. При цьому слід зазначити, що для кожного виду спеціально визначених суб'єктів існує окрема спрощена форма [9]. Після отримання належним чином заповненої форми обліку Держфінмоніторинг України повідомляє суб'єкта аудиторської діяльності про взяття його на облік та присвоєння йому облікового ідентифікатора, під яким розуміється комбінація з літер латинського алфавіту та цифр, і яка використовується ним під час виконання обов'язків

відповідно до Закону України про фінансовий моніторинг, також і реєстрації та подання інформації Держфінмоніторингу України, подання запитів до державних органів щодо ідентифікації клієнтів та в інших визначених законодавством випадках.

Варто зазначити, що відповідно до норм ст. ст. 10, 11 постанови КМУ «Деякі питання організації фінансового моніторингу» від 25 серпня 2010 р. суб'єкти аудиторської діяльності в разі зміни інформації, яка стала підставою для взяття на облік як суб'єктів первинного фінансового моніторингу, або в разі припинення своєї діяльності повинні подати до Держфінмоніторингу України протягом трьох робочих днів із дати настання змін в інформації інформацію у паперовому (поштою) або електронному вигляді [10].

Вищенаведене вказує на спрощену систему реєстрації суб'єктів аудиторської діяльності як спеціально визначених суб'єктів первинного фінансового моніторингу. Для того, щоб стати на облік, суб'єктам аудиторської діяльності навіть не потрібно приходити до Держфінмоніторингу України або купувати будь-який бланк. Необхідно лише роздрукувати бланк, заповнити та надіслати поштою або нарочним, в електронному вигляді – захищеними каналами зв'язку до Держфінмоніторингу України (ст. 4 постанови КМУ «Деякі питання організації фінансового моніторингу» від 25 серпня 2010 р.) [10].

Відповідно до норм ч. 1 ст. 9 Закону України про фінансовий моніторинг, суб'єкти аудиторської діяльності зобов'язані на підставі поданих офіційних документів або засвідчених в установленому порядку їх копій здійснювати ідентифікацію клієнтів, які проводять фінансові операції. Додаткові дані для вивчення клієнта також можуть бути одержані від клієнта, а також з інших джерел, якщо така інформація є публічною (відкритою). Документи мають бути чинним на момент їх подання та включати всі необхідні дані для ідентифікації.

Згідно з нормами ч. 3 зазначеної статті ідентифікація та вивчення фінансової діяльності здійснюються в разі:

- установлення ділових відносин із клієнтами; виникнення підозри в тому, що фінансова операція може бути пов'язана з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванням тероризму;
- проведення фінансової операції, що підлягає фінансовому моніторингу;
- проведення разової фінансової операції без установлення ділових відносин з клієнтами на суму, що дорівнює чи перевищує суму, визначену ч. 1 ст. 15 Закону України про фінансовий моніторинг [8].

Такий важливий момент, який було роз'яснено Держфінмоніторингу України у листі від 17 серпня 2010 р. № 4157/0350-5, – це обсяг обов'язків, що покладаються на спеціально визначених суб'єктів первинного фінансового моніторингу, також й суб'єктів аудиторської діяльності. Річ у тім, що відсылні положення окремих статей Закону України про фінансовий моніторинг вносять плутанину, що проявилось у їх деякому різночитанні незалежними фахівцями [9].

Завдяки роз'ясненням Держфінмоніторингу України тепер цілком зрозуміло, що спеціально визначені суб'єкти первинного фінансового моніторингу здійснюють внутрішній моніторинг (ст. 16 Закону України про фінансовий моніторинг). Такими завданнями є:

- ідентифікація клієнта (отримання і документальна фіксація інформації про особу) (п. 2 ч. 2 ст. 6 Закону України про фінансовий моніторинг);
- виявлення фінансової операції, яка підлягає фінансовому моніторингу (п. 3 ч. 2 ст. 6 Закону України про фінансовий моніторинг);
- реєстрація фінансових операцій (п. 5 ч. 2 ст. 6 Закону України про фінансовий моніторинг);
- повідомлення про фінансові операції Держфінмоніторингу України лише за наявності достатніх підстав для підозр у їх «заплямованості» (п. 6 «б» ч. 2 ст. 6 Закону України про фінансовий моніторинг), причому рішення про повідомлення приймається самостійно відповідно до внутрішніх процедур, передбачених правилами ст. 16 вказаного закону [8].

До обов'язків суб'єктів первинного фінансового моніторингу Законом України про

фінансовий моніторинг віднесено обов'язок щодо повідомлення Держфінмоніторингу України про:

а) фінансові операції, що підлягають обов'язковому фінансовому моніторингу, – протягом трьох робочих днів із дня їх реєстрації або спроби їх проведення;

б) фінансові операції, що підлягають внутрішньому фінансовому моніторингу, якщо є достатні підстави підозрювати, що вони пов'язані з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, – у день виникнення підозр, але не пізніше ніж через десять робочих днів із дня реєстрації таких операцій або спроби їх проведення;

в) виявлені фінансові операції, стосовно яких є достатні підстави підозрювати, що вони пов'язані, стосуються або призначені для фінансування тероризму, – в день їх виявлення або спроби їх проведення, а також інформувати про це визначені законом правоохоронні органи.

Примітно, що в ст. 16 Закону України про фінансовий моніторинг наводяться ознаки, які дають змогу оцінити певну фінансову операцію як «підозрілу». Їх явно недостатньо, щоб недосвідченим суб'єктом аудиторської діяльності визначитися, чи повідомляти про таку операцію в Держфінмоніторинг України. Утім Держфінмоніторинг України запрошує пройти навчання, і, напевно, з огляду на міру відповідальності, визначену ст. 23 зазначеного закону, таке запрошення варто прийняти, адже за організаційними моментами стоїть імідж аудитора – професії, яка передбачає певну довіру з боку клієнтів [8].

Зокрема на виконання Закону України про фінансовий моніторинг щодо забезпечення підвищення кваліфікації працівників, відповідальних за проведення фінансового моніторингу, суб'єктів первинного фінансового моніторингу, державне регулювання і нагляд за діяльністю яких здійснює Мінфін України, відповідно до Положення про організацію навчання та підвищення кваліфікації зазначених працівників, затвердженого наказом Мінфіну України від 21 березня 2011 р. № 384, розроблено типову програму та навчально-тематичні плани для підвищення кваліфікації відповідальних працівників аудиторських фірм. Відповідно Повідомлення Державної навчально-наукової установи «Академія фінансового управління» від 19 грудня 2011 р. навчання на курсах розпочато із січня 2012 р. Тривалість курсів – 2 тижні [11].

Листом від 17 серпня 2010 р. № 4157/0350-5 Держфінмоніторинг України роз'яснює, що для суб'єктів аудиторської діяльності як для спеціально визначених суб'єктів Закон України про фінансовий моніторинг передбачає особливості для подання інформації. Так аудитори та аудиторські фірми надають інформацію щодо здійснених операцій та (або) оформлених угод у випадках, якщо є підстави вважати, що вони є підозрілими або такими, які можуть стосуватися легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом. Разом із тим, якщо до суб'єкта аудиторської діяльності звертається особа, яка є в переліку осіб, причетних до тероризму, а такий перелік доводиться Держфінмоніторингом України, у такому випадку інформація подається негайно всіма суб'єктами без винятку. Варто також зазначити, що суб'єкти аудиторської діяльності не повідомляють про свої підозри, якщо інформація стала їм відома за обставин, що є предметом їх професійної таємниці, якщо вони виконують свої обов'язки щодо захисту клієнта, представляють його інтереси в судах та у справах досудового врегулювання спорів [9].

Порядок організації і проведення фінансового моніторингу суб'єктами аудиторської діяльності врегульовано нормами Положення про здійснення фінансового моніторингу, державне регулювання і нагляд за діяльністю яких здійснює Міністерство фінансів, затверджене наказом Мінфін України від 22 березня 2011 р. (далі – Положення про механізм фінансового моніторингу) [12]. Його нормами регулюються питання:

– призначення працівника, відповідального за проведення фінансового моніторингу (розділ II положення);

– установлення правил та розроблення програм проведення фінансового моніторингу (розділ III положення);

– здійснення ідентифікації клієнтів та вивчення їх фінансової діяльності (розділ IV

положення);

– виявлення фінансових операцій, які підлягають фінансовому моніторингу та які можуть бути пов'язані, причетні або призначені для фінансування тероризму (розділ V положення);

– зупинення фінансових операцій (розділ VI положення);

– підготовки персоналу суб'єкта з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму (розділ VII положення).

Необхідно наголосити на тому, що є окремі особливості для суб'єктів первинного фінансового моніторингу, які здійснюють діяльність без створення юридичної особи. Тобто для аудиторів як для спеціально визначених суб'єктів фінансового моніторингу, які здійснюють свою діяльність одноосібно, Закон України про фінансовий моніторинг передбачив спрощений механізм здійснення фінансового моніторингу. Так аудитори не встановлюють правила, не розробляють програми проведення фінансового моніторингу, не призначають відповідальних працівників за проведення фінансового моніторингу, як це передбачено для всіх інших суб'єктів фінансового моніторингу.

У листі від 17 серпня 2010 р. № 4157/0350-5 Держфінмоніторинг України також повідомляє, що всіх суб'єктів аудиторської діяльності як спеціально визначені суб'єкти звільнено від обов'язку розробляти критерії ризику та здійснювати управління ними, здійснювати відстеження (моніторинг) фінансових операцій клієнта, операції якого стали об'єктом фінансового моніторингу [9]. Так Держфінмоніторинг України повідомляє, що за 2011 р. від небанківського сектора було отримано 23 138 повідомлень, також і від інших суб'єктів первинного фінансового моніторингу – 2 297, за II квартали 2012 р. від спеціально визначених суб'єктів первинного фінансового моніторингу було отримано 207 повідомлень.

Висновки. Вищенаведене дає змогу зробити висновок про особливості спеціального адміністративно-правового статусу суб'єктів аудиторської діяльності у сфері фінансового моніторингу, який є системним поняттям, що включає в себе суб'єктивні права та спеціальні обов'язки, передбачені чинним законодавством у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом. При цьому основну сферу практичного застосування фінансового моніторингу в аудиторській діяльності можна визначити як інформаційне обслуговування відповідних органів державного регулювання щодо запобігання та протидії легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму.

Список використаних джерел:

1. Саюн А.О. Проблеми законодавчо-нормативного регулювання аудиторської діяльності [текст] : / О.А. Саюн // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.nbuv.gov.ua/portal/.../11saopzr.pdf. – Назва з титул. екрану.
2. Гражданское право [текст] : [Учебник в 3 т.] / [Н.Д. Егоров, И.В. Елисеев, А.А. Иванов и др.] / отв. ред. А.П. Сергеев, Ю.К. Толстой]. – М.: ТК Велби, Изд-во Проспект, 2005. – [Т. 1]. – 2005. – 776 с.
3. Вівчаренко О.А. Право власності на землю в Україні (актуальні проблеми) [текст] : / О.А. Вівчаренко. – Івано-Франківськ, 1998. – 179 с.
4. Галуцько В.В. Адміністративно-правова охорона права власності в Україні [текст] : Дис. д-ра наук: 12.00.07 / В.В. Галуцько. – 2009. – 468 с.
5. Гражданское право [текст] : : [Учебник: В 2-х т.] – [Т. I] / [Отв. ред. Е.А. Суханов]. – М.: Изд-во БЕК, 2006. – 816 с.
6. Галуцько В.М. Адміністративна відповідальність іноземців та осіб без громадянства в Україні [текст] : В.М. Галуцько / : дис. кандидата юрид. наук: 12.00.07 / В.М. Галуцько. – К., 2010. – 180 с.
7. Бахрах Д.Н. Административное право России [текст] : [учебник для вузов] /

Д.Н. Бахрах. – М.: НОРМА, 2002. – 443 с.

8. Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму [текст] : офіц. текст : Закон України від 28 грудня 2002 р. № 249-IV з останніми змінами та доповненнями // Офіційний вісник України від 16 травня 2011 р. – 2011. – № 34. – Ст. 1398.

9. Держфінмоніторинг інформує про окремі нововведення у сфері протидії відмиванню коштів та фінансуванню тероризму [текст] : офіц. текст : Лист Держфінмоніторингу України від 17 серпня 2010 р. № 4157/0350-5 // [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://document.ua/pro-okremi-novovvedennja-u-sferi-protidiyi-vidmivannyu-kosht-doc34334.html>. – Назва з титул. екрану.

10. Деякі питання організації фінансового моніторингу [текст] : офіц. текст : Постанова КМУ від 25 серпня 2010 р. № 747 // [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/747-2010-%D0%BF>. – Назва з титул. екрану.

11. Повідомлення Державної навчально-наукової установи «Академія фінансового управління» від 19 грудня 2011 р. [текст] : // [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.minfin.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=318420&cat_id=279366. – Назва з титул. екрану.

12. Про затвердження Положення про здійснення фінансового моніторингу суб'єктами первинного фінансового моніторингу, державне регулювання і нагляд за діяльністю яких здійснює Міністерство фінансів України [текст] : офіц. текст : Наказ Мініфіну України від 22 березня 2011 р. № 392 // [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.minfin.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=291029&cat_id=279369. – Назва з титул. екрану.

ЗЕЛЕНІНА С. М., аспірант
(Запорізький національний
університет)

УДК 342.736

ПРАВОВІ ПИТАННЯ УДОСКОНАЛЕННЯ ПОРЯДКУ РОЗГЛЯДУ ЗВЕРНЕНЬ ГРОМАДЯН В ОРГАНАХ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

Присвячено розгляду особливостей провадження за зверненнями громадян в органах місцевого самоврядування відповідно до норм чинного законодавства України. Особливу увагу приділено проблемам, що виникають у практичній діяльності органів місцевого самоврядування щодо вирішення актуальних питань життєдіяльності територіальної громади, визначено роль звернень у роботі органів місцевого самоврядування. У зв'язку з виявленими недоліками чинного законодавства та правозастосовної діяльності запропоновано шляхи їх усунення та запровадження нових видів звернення.

Ключові слова: звернення, органи місцевого самоврядування, територіальна громада, проект Адміністративно-процедурного кодексу, звернення до органів місцевого самоврядування.

Стаття посвящена рассмотрению особенностей производства по обращениям граждан в органах местного самоуправления в соответствии с нормами

